

Kelte Minara

Category: Kitapcy,Taryhy ýerler
написано kitapcy | 23 января, 2025
Kelte Minara

KELTE MINARA

Garaşsyzlygymyzy alanymyzdan soñ türkmen topragy taryhy ýadygärlikleri bilen hem dünýä tanalýar. Olaryň il arasynda meşhurlyk gazananlaryndan başga entek öwrenilmedikleri hem bar. Şolaryň birem Talhatan baba obasy bilen Murgap etrabynyn arasynda ýazylyp ýatan düzlükde ýerleşýän ''Kelte Minara'' ýadygärlikler toplumydyr. Ol goýnunda ençeme syrlary saklap 7-8 kilometr aralykdan hem seleňläp görünýär. Orta asyrlar şäheri hasaplanylýan bu ýerde ekin ekenlerinde aýallar yüzük, monjuk, apbasy ýaly gymmatbaha zatlary tapan halatlary bolupdyr. Ýer açylanda yüzüne hat ýazylan, surat çekilen küýze, kerpiç böleklerine gabat gelnipdir.

Kelteminaryň gündogar tarapynda hem aralyklary 3 kilometre barabar ýerde köşgүn galyndylary bardy. Oňa ''Owadan tam''diýýärdiler. Ol patyşanyň gyzynyň köşgi diýýädiler. Kelteminaradan hem, owadan tamdan hem aşaklygyny ýassyk ýaly ululykda kerpiç düşelen basganchaklar uzalyp gidýär. Olar biribirine baryar eken.

Aýdyşlaryna görä seljuklar döwründen hem has ir zamanda bu ýerde bir zenan patyşa şalyk sürüpdir. Ol mertlikde, halkyna ýardam bermekde tanalypdyr. Köp kentler oňa meýletin birigipdir. Şonuň üçin barha güýçlenip barýan bu aýalyň ýurdunyň, döwletiniň güýjünden gorkan, duşman ony güýç bilen basyp alyp bilmänden soñ, zenanyň adamsyna geljekde aýalynyň ýerine oturmaklygy wada berip, galany açdyrýarlar. Zenan dört çagاسыny we ýaranlaryny alyp, ýerasty ýol bilen gidip, duşmandan gutulýar hem-de güýç toplap täzeden şäheri alýar. Dönük adamsyny bolsa zyndana atdyrýar.

Çingiz han döwründe mongollar üç hezek cozup, şäheri alyp bilmän özleri derbi-dagyn edilipdir. Dördünji gezek bolsa

sansyz goşun bilen gelip, şäheri rehimsizlik bilen weýran edipdirler. Ol ýerde gazaply urşuň bolandygyny döwük küýze gaplary, ýer astyndan tapylan kän mukdardaky atyň, adamyň süñkleri hem habar berýärler. Ýerasty ýoly Kelteminaradan 20-25 kilometr gündogarda ýerleşýän ''Erezgala'' diýen köşk galyndysyndan hem aşak garaňkylyga gidýän basgançaklar boýunça görüpdi. Aýdyşlaryna görä, orta asyrlar döwründe şeýle ýollar köp bolupdyr. Elbetde meseläni giňişleýin öwrenmek geljekde alymlaryň paýyna düşýär.

Oguljemal ÇARYÝEWA.

"Türkmen dünýäsi" gazeti, 01.2008 ý.

Taryhy ýerler